

הקרב על

תימן

זוהי תימן של אתמול - מדינה המזכירה את ימי התנ"ך, בה האימאם הוא

שתימן מודרנית מתנהלות ברע זה בתימן, וכל אחת מהן שייכת לתקופה היסטורית שונה. המלחמה האחת נראית כאילו נלקחה מאגדות ערב, כאשר המלך המודח מרכז סביבו את שבטיו הניאמנים ומתכוון לעלות על הבירה, שניכלדה בידי מורדים. המלחמה השניה היא חלק מן המאבק הגלובאלי של דור האטום והטילים. מצד אחד ניצבים המהפכנים, הנתמכים על ידי

ההכחשה הרשמית ניתנה רק כעבור ימים מספר, עליידי דיפלומט גרמני, שמטוסו נאלץ לנחות מאונס בגמלהתעופה של צנן עא. הוא הודיע כי ארמון המלך נפגע רק מעט, וכי בבירה התימנית רוחת הדעה שהאימאם אל-מונצור הצליח להימלט להר. חוץ מזה, הקיש בהגיון ברזל, ידוע המינהג התימני להציג לראווה את גחיות ההרוגים במיקרים כאלה - ואיש לא ראה את גחיות האימאם או כל חלק ממנה.

הוא הורה לשלוח אספקה צבאית לשבטים המלוכניים בתימן. במיקרה הצורך, הבטיח סעוד, אף יינתן להם סיוע אחירי. אך המטוס הראשון לא הגיע להרי תימן. מפקדו נחת באסואן שבמצריים העילית, מן העבר השני של ים סוף. הצהיר מפקד ה"מטוס": "לרגע חשבנו להוביל את מטור סנו ואת הנשק שבו לתימן, כדי למסור אותו לראשי ההפיכה. אבל חשבנו שאחינו התימנים עלולים לירות בנו, בראותם את

המלך סעוד בגידופים שהיו עד אז שמורים לחוסיין הירדני. לפני כחודשים ברח ל-מצריים אחד מאחייו של סעוד, שקרא ב"גלוי להפיל את המלך מכיסאו. נגד תימן ניתלה קהיר מערכה קצת פחות חריפה. האימאם אחמד, אשר למחרת כינון רע"ם הסכים להצטרף לפדרציה מצרית-סורית-תימנית, חזר בו לאחר מכן, תקף את הכרזותיו הסוציאליסטיות של עבד אל-נאצר כטומאה, היונקת את השראתה מן הכופרים. שידורי סאט אל-ערב, שכוננו אל "הדרום הערבי", והיו מופנים נגד ה"שליטים האנגליים והשייכים ששירתום, לא פסחו גם על מלך תימן.

כאשר מת האימאם ובא במקומו בנו, האמיר באדר ("ירח"), שהכתיר את עצמו בשם אל-מונצור ("המנצח"), חלה הפוגה קלה בהתקפות המצריות. כי האימאם החדש היה ידוע כמתקדם לעומת אביו, כי אדריכל האיחוד הפדראלי המנוח, כאורחו התכוף של עבד אל-נאצר, וכאדם שחתם במוסקבה על הסכם לסיוע צבאי. קשה היה אמנם ליישב את מלכותו עם הסוציאליזם הערבי, אבל אי אפשר היה עדיין לדעת לאיזה כיוון עתיד הוא להתפתח.

אלוף-מישנה סלאל לא המתין. אימאם טוב הוא אימאם מת, היתה סיסמתו. כאשר קיבל פקודה מאל-מונצור לעבור עם יחידתו לצנעא, כדי לשמש מפקד המישמר המלכותי, נהג כפי שנהגו מצביאים רבים לפניו: תותחיו היפנו את לועיהם ב-180 מעלות ופתחו באש על הארמון.

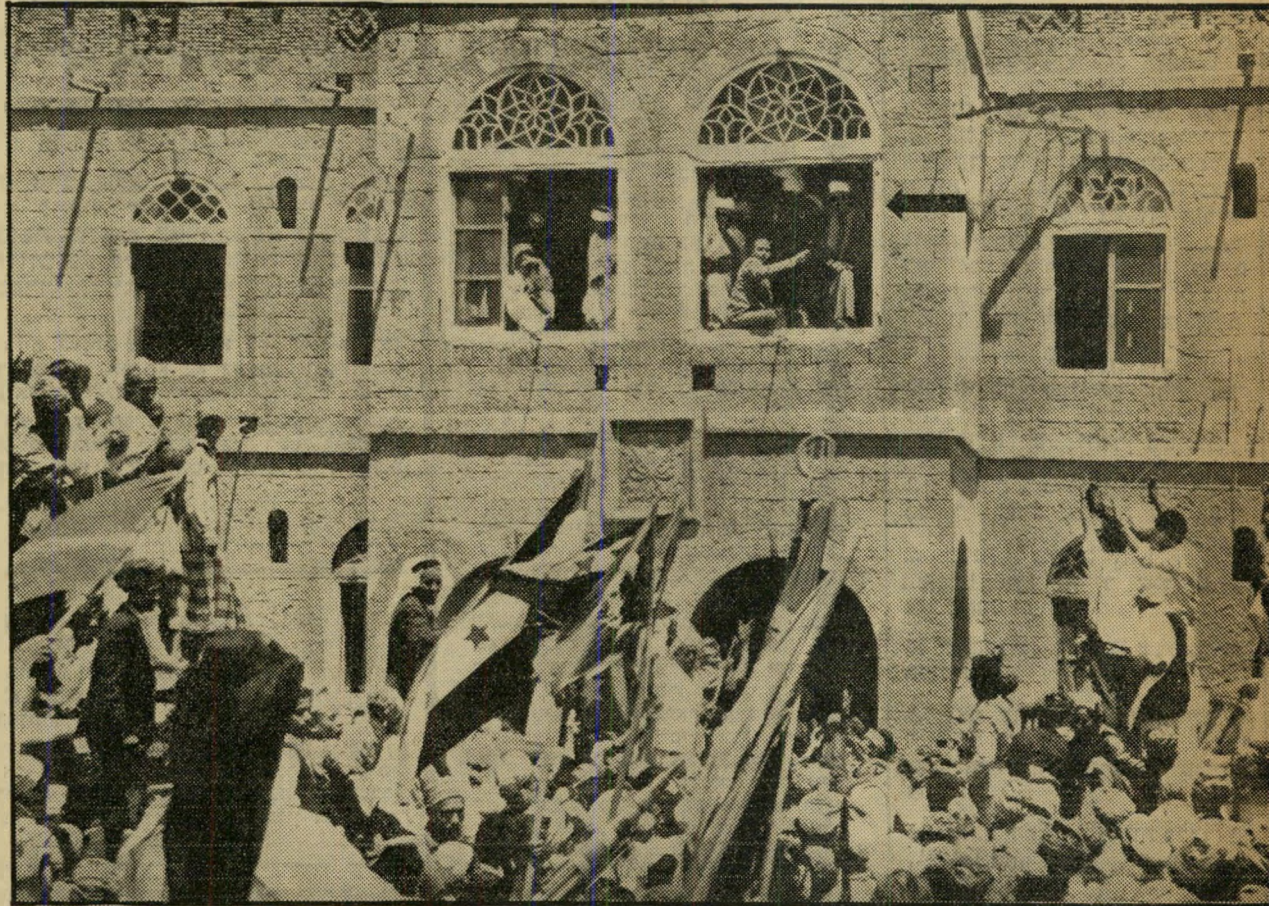
הוא מצא בכיבירת טבעי בעבד אל-נאצר, הקצין-המהפכן הראשון של התנועה הלאומית הערבית. כאשר התקרב הנוסך חסן ל-גבול הסעודי-תימני, מיהרה קהיר להזהיר, כי התערבות סעודית בתימן תגרור התערבות מצרית גלויה לטובת הרפובליקה החדשה. עוד היה מלים אלה בשמי ה"מרחב, הפליגה האוניה המצרית הראשונה לחודידה, כשעל סיפונה צנחנים, מומחים אויריים ומינהליים, וציוד מלחמתי כבד. כעבור יומיים הודיעו העתונאים המערביים הראשונים שהגיעו לצנעא, כי ראו חיילים מצריים מסתובבים, על נשקם, בבירה התימנית.

בסוף השבוע היו שני הצדדים ערוכים לקראת הקרב המכריע. ידיעות מעמאן מסרו על אלפי לוחמים מבני השבטים, שהתקבצו בהרים סביב האימאם אל-מונצור. דודו חסן, שהתקדם מן הגבול הסעודי, הביא עמו לוחמים נוספים ונשק כבד, מתנת ה"מלך סעוד. רדיו צנעא הודיע כי חיל-האוויר התימני הפציץ ריכוזים אלה. הצבא הסדיר, שהתייצב כמעט כולו בצד סלאל, החזיק בשלוש הערים הראשיות: צנעא, תעו וחודידה. קציני צבא חילקו נשק למתנדבים, שעה שהצנחנים המצריים עמדו בכוננות קרבית.

***

קץ לבידוד

המלחמה בתימן עלולה להיות מור-שכת למדי. אף יש סיכויים שתחרוג מן התחום של מלחמת-אזרחים פנימית וכי בפעם הראשונה מזה דורות רבים יתגשש בשדה-הקרב צבאות סדירים של ארצות ערביות. מצד אחד: חיילים סעודיים וירדניים, שיתמכו במלך; מצד שני חיילים מצריים שיתמכו ברפובליקה. קשה לנבא את כל תוצאותיה של התנגשות זו בעולם הערבי. היא תבשר, מן הסתם, סוף עידן המלכים והנסיכים, ששר-

"יחי עבד אל-נאצר!"

ארמון השלטון באל-חודידה, נמלה של תימן, צועק ההמון התימני, העובר על פני המפגין את שאיפתו

לאיחוד מצרית-תימני. בידי המפגינים דגלי רע"ם ותימן. בחלון מש-קיף עליהם נציגו האישי של גמאל עבד אל-נאצר. בעיני התימנים, המאבק הוא קודם כל מאבק לשיחור פנימי, ונשיא רע"ם שותף לו.

מרגע זה ברור היה כי ההפיכה לא היתה עובדה מוגמרת.

הטייסים ברחו למצריים

בניירורק התכנסו נציגי האומות ל-פתחת העצרת הכללית של הא"ם. בראש המשלחת התימנית ניצב הנוסך חסן, דודו של האימאם הצעיר, שצנעא הודיעה על מותו. במיטב הסיגנון המסורתי של ימי המלחמות הפיאודאליות, הודיע הנוסך שהוא חוזר לארצו, כדי לעמוד בראש כוח מלוכני, שימגר את ההפיכה הרפובליקאית. בסיס-ההתארגנות שלו היה ריאד, בירת הממלכה הסעודית. שם הודיע כי ביקש את עזרת המלך סעוד נגד המהפכנים. סעוד, שראה בהפיכה התימנית אות-אזהרה, הקדמה להפיכה דומה בממלכתו שלו, נענה לבקשה.

הרוסים והמקבלים תגברות של צנחנים ונשק כבד מצריים. מולם ניצבים המלכים הערבים החוששים לכיסאם, והמעצמות ה"מערביות, החוששות לנפס ולבסיסים שלהן בחלק זה של העולם.

ידיעות הראשונות שודרו ברדיו צנעא, בירת תימן, נטעו את הרושם כי בוצעה מהפיכה דומה מאד להפיכה העיראקית של עבד אל-כרים קאסם וקציניו. הודיע ראש ההפיכה התימנית, מפקד נמל חודידה, אלוף-מישנה עבדאללה סלאל: "ה"אימאם נהרג בארמונו. תחי הרפובליקה התימנית!"

תימן לא היתה מעולם פתוחה בפני עתונאים וסוכנויות-ידיעות, על כן קשה היה לקבל תמונה ברורה מן הנעשה שם. המקור היחיד היה רדיו צנעא, ולא היה מי שיאשר או יכחיש את הודעותיו.